

RapportDatum
2021-03-16Dnr
KFM 3643-2021**Årsrapport RUBICON 2020****1 Allmänt**

Föreliggande årsrapport beskriver den övergripande samverkan inom Rubicon och de aktiviteter som har genomförts under 2020 och vilka aktiviteter som planeras för 2021. Dessutom innehåller rapporten en kort bedömning av de aktiviteter som har genomförts under 2020 inom ramen för Rubicon-samarbetet.

2 Bakgrund**2.1 Allmänt om Rubicon**

RUBICON står för rutiner brottsutredningar i konkurs. Sedan tidigt 1990-tal har RUBICON fungerat som en plattform för samverkan vid bekämpningen av konkursrelaterad brottslighet. Deltagande parter är Ekobrottsmyndigheten (EBM), Skatteverket, Rekonstruktörs- och konkursförvaltarkollegiet (REKON), Ackordscentralen samt Kronofogdemyndigheten (Kronofogden).

Ramarna för samverkan har slagits fast genom en avsiktsförklaring 2014 mellan EBM, REKON, Ackordscentralen och Kronofogden. I avsiktsförklaringen angavs att det nya RUBICON-arbetet skulle inledas på regional nivå under 2014. Den gemensamma samverkan ska vara särskilt inriktad mot följande områden.

- Signalfångst och omvärldsbevakning
- Rutiner för hantering av anmälda frågor
- Intern och extern information
- Samverkan i säkerhetsfrågor

Tyngdpunkten i arbetet ska ligga på det operativa arbetet på regional nivå, där misstänkt brottslighet utreds. Den centrala nivån ska endast ha ett mer övergripande ansvar för samverkan och hantera frågor av principiell natur. I det övergripande ansvaret ligger också att följa upp att samverkan hålls levande och utvecklas i hela landet. Kronofogdens konkurstillsyn ska - i samverkan med EBM, REKON och Ackordscentralen - ha ansvaret för att de samverkansåtgärder som krävs på central nivå också kommer till stånd.

Ramarna för samarbetet vidareutvecklades genom rapporter 2015 och 2016. Bland annat preciseras på vilken nivå arbetet ska drivas, att det ska hållas seminarier och vilken myndighet som ska ansvara för genomförandet av dem och att samarbetet ska utvärderas årsvis.

Rapport

Datum

2021-03-16

Följande gäller för samverkan:

- Samverkan sker på både central och operativ nivå.
- På central nivå är samverkan inriktad på att fånga upp och hantera frågor som berör bekämpningen av konkursrelaterad brottslighet, missbruk av konkursinstitutet och annan konkursrelaterad oegentlighet.
- Kronofogden har en samordnande roll på den centrala nivån och ansvarar för att det minst två gånger per år hålls möten. En särskilt viktig uppgift är att lägga fast de yttre ramarna för det operativa RUBICON-arbetet. På central nivå ska även ramarna för den operativa samverkan läggas fast. Den operativa samverkan ska stödjas från central nivå.
- På den operativa nivån ligger tyngdpunkten på samverkan inom det dagliga operativa arbetet. Kontaktpersonerna är olika beroende på samverkande organisation och inom vilket område som samverkan sker.
- Seminarier eller andra möten hålls med utgångspunkt i de operativa behoven som finns i olika delar av landet. Ansvaret för att arrangera och kalla till dessa möten cirkulerar mellan EBM, REKON och Kronofogden genom konkurstillsynen.
- Samverkan kring näringsförbud sker mellan EBM, Skatteverket och Kronofogden.
- EBM sprider information om omvärldsbevakning till övriga deltagande parter. Informationen finns på myndighetens webbsida ekobrottsmyndigheten.se.
- RUBICON-arbetet följs upp och utvärderas årsvis. Kronofogden samordnar utvärderingen. Varje aktör ansvarar för att rapportera synpunkter och förbättringsförslag avseende RUBICON-samverkan.

3 Genomförda aktiviteter under 2020

Seminarier

Under 2020 har Rubicon-arbetet varit mer begränsat än vad som ursprungligen planerades på grund av den pågående pandemin. De seminarier som skulle ha hållits sköts upp till hösten 2021.

Centrala möten

Under 2020 har det hållits två möten på central nivå, med representanter för REKON, Ackordscentralen, EBM, Skatteverket och Kronofogden. Vid mötena

Rapport

Datum

2021-03-16

diskuterades bland annat trender i den konkursrelaterade brottsligheten och Kronofogdens brottsförebyggande arbete inom bland annat lönegarantiområdet.

Projekt Målvakter

Det år 2018 påbörjade projektet *Effektivare konkurshantering* har under 2020 avslutats och verksamheten bedrivs numera ”i linjen” av de tre specialverkställighetssektionerna vid Kronofogden. Projektet utgjorde ett samarbete mellan EBM, Kronofogden och Skatteverket. EBM identifierar bolag med skulder som tagits över av oseriösa aktörer, s.k. målvakter och lämnar information till Kronofogden. Kronofogden prioriterar utredningen av tillgångar och lämnar sedan en utredningsrapport till Skatteverket som lämnar in en snabb konkursansökan mot bolaget. Det saknas samlad statistik för arbetet, men uppskattningsvis har Kronofogden under 2020 identifierat cirka 150 bolag, som har rapporterats till Skatteverket för fortsatta åtgärder.

Projekt näringsförbud

Ett samarbete inleddes under 2019 mellan EBM och Kronofogden med målsättning att effektivisera hanteringen av Kronofogdens subsidiära talerätt om näringsförbud. EBM och Kronofogden ska tillsammans ta fram ett metodstöd för utredning och förande av talan om näringsförbud med 5-6 §§ näringsförbudslagen som grund. Målet med projektet är att det ska finnas klara rutiner för arbetsfördelningen mellan EBM och Kronofogden, att förmågan att föra talan om näringsförbud ska öka hos båda myndigheterna samt att antalet näringsförbud ska öka. Under 2020 har pandemin medfört att arbetet med att ta fram metodstöd och övrigt utvecklingsarbete inte kunnat genomföras som planerat. Arbetet kommer i stället fortgå med ökad kraft under 2021.

Kronofogden har under året arbetat mer fokuserat än tidigare med att identifiera ärenden att själva föra talan om näringsförbud i, med stöd av myndighetens subsidiära talerätt. Arbetet har gjorts inom den grupp vid jurist- och konkurstillsynsenheten som arbetar brottsförebyggande. Kronofogden har under 2020 ansökt om näringsförbud för nio personer. Ett näringsförbud meddelades av domstol under 2020. Övriga ansökningar hade inte prövats vid utgången av 2020.

4 Planerade aktiviteter 2021

Samverkan inom RUBICON har på grund av pandemin varit mer begränsat än normalt under 2020. Förhoppningsvis kommer Rubicon-arbetet normaliseras med början hösten 2021, med den skillnaden att arbetet i större utsträckning än tidigare kommer bedrivas via digitala möten.

Det planeras för RUBICON-seminarier med gemensamt innehåll i hela landet i november eller december 2021. Seminarierna kommer hållas i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå. Innehållet vid seminarierna är ännu inte bestämt. Följande ämnen har diskuterats: penningtvätt, anmälningar brott och

Rapport

Datum

2021-03-16

näringsförbud, senareläggning av bokföring och bokföring i molnet samt lönegarantimissbruk.

Under året kommer det att hållas dialog på central nivå vid två tillfällen, i samband med den strategiska tillsynsdialogen.

Projektet gällande näringsförbud kommer fortsätta under 2021 vad gäller den operativa delen med ansökningar om näringsförbud. Dessutom kommer Skatteverket på försök identifiera personer som kan vara aktuella för näringsförbud. Skatteverket kommer i vissa fall själva göra anmälningar om näringsförbud till EBM medan de i andra fall kommer tipsa Kronofogden, som kan utreda och själva anmäla till EBM. Arbetet med att ta fram ett metodstöd kommer återupptas under våren 2021

5 Bedömning

5.1 Allmänt

Samverkan inom RUBICON har på grund av pandemin varit mer begränsat än normalt. Förhoppningsvis kommer Rubicon-arbetet normaliseras med början hösten 2021, med den skillnaden att arbetet i större utsträckning än tidigare kommer bedrivas via digitala möten.

Utfallet av arbetet med målvaksfrågor - uppskattningsvis cirka 150 bolag som Kronofogden har informerat Skatteverket om för fortsatta åtgärder – får anses vara bra. Eftersom arbetet påbörjades 2019 saknas jämförelseunderlag för andra år.

Myndigheten har tidigare inte arbetat systematiskt med att ansöka om näringsförbud och har före 2020 endast lämnat in ett fåtal ansökningar över huvud taget. Det är därför mycket positivt att det under 2020 har identifierats ett förhållandevis stort antal personer som kan komma i fråga för ansökan om näringsförbud och att nio ansökningar har lämnats in. Det är troligt att det arbete som har lagts ned under 2020 kommer bidra till att antalet ansökningar kommer öka 2021 jämfört med 2020. Det är för tidigt att redan nu analysera arbetsmetoder, effektivitet eller urval av personer som blir föremål för ansökan om näringsförbud etc.

Utvecklingsarbetet vad gäller arbetet med näringsförbudsfrågor har som framgår ovan varit pausat under året.

Rapport

Datum

2021-03-16

5.2**Bedömning utifrån samverkansmålen i avsnitt 2**

Signalfångst och omvärldsbevakning har varit i fokus vid de två centrala mötena. Förutom dessa möten har frågorna inte arbetats med inom ramen för Rubicon-samarbetet. Vid de centrala mötena har deltagande parter informerat varandra om brottsrelaterade frågor. Inget arbete som innebär samverkan i säkerhetsfrågor har skett under 2020.